

MEMÒRIA DEL CENTRE D'ATENCIÓ I SEGUIMENT DE LES DROGODEPENDÈNCIES DEL BAIX LLOBREGAT FONTSANTA 2018

Entitat proveïdora de:

Membre de:

www.pas-org.cat

ÍNDEX

DEFINICIÓ DEL SERVEI	2
MODEL ASSISTENCIAL	3
A. Presentació de la memòria descriptiva de les activitats dutes a terme al llarg de l'any en curs	4
1) Activitat assistencial general:.....	4
a) Nombre total de visites realitzades a persones historiades	4
b) Nombre d'assistències realitzades a pacients en grup i nombre d'assistències realitzades a familiars de pacients en grup.....	5
c) Altres dades rellevants de l'activitat assistencial.....	5
d) Total de pacients atesos	7
e) Inicis de tractament.....	12
f) Programa de reinserció	15
g) Programa de tractament d'adolescents	17
2) Programes de disminució de danys.....	22
a) Programa de intercanvi de xeringues i distribució de preservatius ..	22
b) Prevenció de sobredosis:.....	22
c) Prevenció i detecció precoç de malalties infecto contagioses: programa de salut	23
d) Detecció cribratge de malalties infecto contagioses i comorbiditat relacionada amb consum de drogues:	24
e) Protocol d'atenció a la salut sexual o reproductiva	24
3) Programa de manteniment amb metadona	27
4) Intervencions preventives (universals, selectives i indicades en l'àmbit comunitari).....	28
5) Activitats formatives.....	33
6) Activitats de Coordinació.	34
B. Requeriments d'informació.....	43
1) Cartera de serveis :	43
2) Participació territorial	47
3) Prescripció.....	49

DEFINICIÓ DEL SERVEI

El CAS Baix Llobregat FONTSANTA (Centre d'Atenció i Seguiment de Drogodependències) ofereix atenció en l'àmbit de les drogodependències legals i il·legals. Aquest Servei està format per un equip interdisciplinari de professionals de la medicina/psiquiatria, psicologia, treball social, infermeria i atenció a l'usuari, de Previsió Assistència i Seguiment, entitat de base associativa de professionals (EBA) del tercer sector que des del marc de l'economia social està especialitzada en la gestió de serveis públics (bàsicament pel CatSalut) en l'àmbit de les addiccions i salut mental en general.

Actua com a centre de referència integrat dins la Xarxa Assistencial de Drogodependències de la Generalitat de Catalunya.

Desenvolupa accions preventives i assistencials i de reinserció social de manera articulada per mitjà dels diferents programes de la seva cartera de serveis.

El Servei es du a terme a:

CAS Font Santa :c/ Mossèn Andreu Utesa i Coi, núm. 13 1r. de Cornellà de Llobregat

Horari: Matins de dilluns, dimecres, dijous i divendres de 9 a 14h
dimarts de 10.30 a 14h

Tardes de dimarts i dijous de 16 a 20

CT Alcoholisme d'Esplugues Edifici "Molí" del C/.Verge de la Mercè,1, del barri de Can Vidalet Esplugues de Llobregat. Horari, Tardes de dimarts de 16 a 20 (quinzenal) i un matí de divendres de 9 a 13h (mensual).

Els dimarts de 9 a 10.30 es realitza reunió d'equip.

Fora de l'horari d'atenció al públic es programen entrevistes a hores convingudes en horari de migdia per tal de facilitar la conciliació laboral.

Al CAS (Centre d'Atenció i Seguiment de Drogodependències) s'atenen les persones que presenten una problemàtica associada al consum de drogues legals i il·legals residents o bé que treballen o estudien als municipis de Cornellà de Llobregat, Esplugues de Llobregat, Sant Joan Despí i Sant Just Desvern, amb una població de referència de 185106 habitants, o bé que tot i no ser residents, treballen o estudien en algun dels 4 municipis esmentats.

MODEL ASSISTENCIAL

El model d'atenció que s'aplicarà des del Servei de Drogodependències té les característiques següents:

- ✓ Es tracta d'un model integral que pretén donar resposta als problemes orgànics, psicopatològics i socials que presenten els individus drogodependents.
- ✓ Inclou el tractament dels problemes derivats del consum de drogues.
- ✓ Ofereix un tipus d'intervenció basat en la voluntarietat, la participació i la responsabilitat de l'usuari.
- ✓ Concedeix una importància especial a la participació i a la implicació activa de la família en el procés de tractament i rehabilitació de les persones afectades.
- ✓ El tipus d'assistència i atenció és de caràcter ambulatori i, si cal, es poden utilitzar altres recursos de la Xarxa d'Atenció a les Drogodependències (XAD), les unitats hospitalàries de desintoxicació (UHD), les unitats hospitalàries de Patologia Dual (UPD), la comunitat terapèutica, etc.
- ✓ S'inscriu de manera coordinada a la XAD i es constitueix com a centre de referència dins el sector i el territori, amb la qual cosa es vol coordinar activament amb especial incidència en els equips d'atenció primària de salut del territori. i els centres de Salut Mental infantil i d'adults del territori.

A. Presentació de la memòria descriptiva de les activitats dutes a terme al llarg de l'any en curs

1) Activitat assistencial general:

a) Nombre total de visites realitzades a persones historiades

Taula 1 Distribució de l'activitat assistencial anual.

ACTIVITAT ASSISTENCIAL	2018
INFORMATIVES	36
INICIS DE TRACTAMENT	359
ENTREVISTES DIAGNÒSTIQUES	624
E NO PROGRAMADA	610
TERÀPIA FAMILIAR	269
VISITES DE SEGUIMENT	4058
TERÀPIA DE GRUP	522
INFORMES DE SEGUIMENT	146
COORDINACIONS / INTERCONSULTA	509
PREVENCIÓ DE SOBREDOSI	66
DISPENSACIONS DE METADONA	2906
MEDICACIÓ AL CAS/TEST ALCOHOL	2447
TOTAL	12552

b) Nombre d'assistències realitzades a pacients en grup i nombre d'assistències realitzades a familiars de pacients en grup.

Taula 2. Pacients i familiars que han assistit a teràpia de grup

CASOS EN TERÀPIA DE GRUP	OH CAS	MINDFULNESS	TOTAL
TOTAL PACIENTS	23	6	29
TOTAL FAMILIARS	16		16
ASSISTÈNCIES PACIENTS	357	19	376
ASSISTÈNCIES FAMILIARS	146		146
TOTAL ASSISTÈNCIES			522

c) Altres dades rellevants de l'activitat assistencial

Taula 3. Tractaments farmacològics: dades INFORFARMA RSB acumulat a mes de desembre 2018

Nombre envasos	Nombre envasos any anterior	Increment envasos any anterior	Import líquid	Import líquid any anterior	Increment any anterior	Pacients amb tractament farmacològic
5.537	5.541	-0,07	125.082,69	135.533,48	-7,71	507

Taula 4. Distribució de desintoxicacions realitzades

DESINTOXICACIONS	N
DXT. AMBULATORIA	2
DXT. HOSPITAL	32

Taula 5. Determinacions de drogues en orina

CONTROLS D'ORINA	2018
PACIENTS	170
DETERMINACIONS	1857
ASSISTENCIES (recollida de mostres)	1624

Taula 6. Determinacions de drogues en orina

RESULTATS	NEGATIU	POSITIU
OPIACIS	90%	10%
COCAÏNA	91%	9%
CÁNNABIS	84%	16%
BZC	60%	40%
ANFETAMINES	99%	1%
PROMIG	85%	15%

Taula 7 Distribució Dels pacients actius a 31 de desembre de 2018 segons droga motiu de consulta

EN TRACTAMENT A 31-12-2018	CASOS	TASA 10.000 H
ALCOHOL	251	13,94
HEROÏNA	124	6,89
COCAÏNA	118	6,56
CANNABIS	86	4,78
TABAC	2	0,11
ALTRES	7	0,39
TOTAL	588	32,67

Taula 8 Evolució dels pacients que realitzen tractament

EVOLUCIO	2018
INICIS I REINICIS	359
ALTA TERAPEUTICA	42
ALTA VOLUNTARIA	6
ABANDO	160
NO INICIA T	52
DERIVAT	22
ÈXITUS	8
PRESO	8
EXPULSIÓ	1

d) Total de pacients atesos

Taula 9. Nombre de pacients atesos segons droga motiu de consulta

DROGA	TOTAL
ALCOHOL	383
HEROÏNA	155
COCAÏNA	193
CANNABIS	149
TABAC	4
ALTRES	14
TOTAL	898

Taula 10. Nombre de pacients atesos segons droga motiu de consulta i municipi

DROGA I MUNICIPI	CORNELLÀ	ESPLUGUES	SANT JOAN D.	SANT JUST D.	ALTRES M	TOTAL
ALCOHOL	212	80	55	18	18	383
HEROÏNA	83	25	24	2	22	156
COCAÏNA	108	46	17	6	15	192
CÀNNABIS	96	15	20	9	9	149
TABAC	2	-	1	1	-	4
ALTRES	7	3	2	2	-	14
TOTAL TRACTAMENT	508	169	119	38	64	898

Taula 11. Nombre de pacients atesos segons droga motiu de consulta i sexe

DROGA	HOMES	DONES	TOTAL
ALCOHOL	263	120	383
HEROÏNA	129	26	155
COCAÏNA	159	34	193
CANNABIS	116	33	149
TABAC	3	1	4
ALTRES	9	5	14
TOTAL	679	219	898

Taula 12 Nombre de pacients atesos segons droga motiu de consulta , sexe i edat

HOMES

EDAT	ALCOHOL	HEROÏNA	COCAÏNA	CÀNNABIS	TABAC	ALTRES	TOTAL
MENYS 15	-	-	-	1	-	-	1
15-19	-	-	1	49	-	-	50
20-24	2	-	1	24	-	1	28
25-29	9	3	8	13	-	1	34
30-34	16	5	18	5	-	1	45
35-39	27	16	37	6	-	-	86
40-44	41	27	31	10	-	2	111
45-49	44	30	36	4	-	1	115
50-54	46	31	17	3	1	2	100
55-59	26	11	9	1	1	-	48
60 I MÉS	52	6	1	-	1	1	61
TOTAL	263	129	159	116	3	9	679

DONES

EDAT	ALCOHOL	HEROÏNA	COCAÏNA	CÀNNABIS	TABAC	ALTRES	TOTAL
MENYS 15	-	-	-	-	-	-	0
15-19	1	-	1	11	-	-	13
20-24	3	-	-	8	-	-	11
25-29	5	-	1	5	-	-	11
30-34	7	4	4	5	-	-	20
35-39	8	3	9	2	-	1	23
40-44	23	6	9	-	-	1	39
45-49	23	5	6	-	-	-	34
50-54	19	5	3	-	-	-	27
55-59	17	2	1	2	1	2	25
60 I MÉS	14	1	-	-	-	1	16
TOTAL	120	26	34	33	1	5	219

Taula 13. Nombre de pacients atesos segons droga motiu de consulta i Centre d'atenció primària (CAP)

CAP	ALCOHOL	HEROÏNA	COCAÏNA	CÀNNABIS	TABAC	ALTRES	TOTAL 2018
GAVARA	25	6	20	17	-	2	70
JAUME SOLER	51	18	17	18	-	4	108
MARTÍ I JULIÀ	59	28	29	33	-	-	149
SANT ILDEFONS	71	31	45	26	2	2	177
CAN VIDALET	34	21	25	6	-	2	88
LLUÍS MILLET	44	4	18	11	-	-	77
LES PLANES	27	19	10	12	1	-	69
VERDAGUER	31	6	7	8	-	1	53
SANT JUST	20	2	6	9	1	2	40
ALTRES	21	21	15	9	-	1	67
TOTAL	383	156	192	149	4	14	898

e) Inicis de tractament

Taula 14. Nombre d' inicis de tractament segons droga motiu de consulta

DROGA MOTIU	TOTAL D	TAXA TERRITORI CAS/10000 HAB
ALCOHOL	156	8,43
HEROÏNA	27	1,46
COCAÏNA	87	4,70
CÀNNABIS	81	4,38
TABAC	2	0,11
ALTRES	6	0,32
TOTAL TRACTAMENT	359	19,39

Taula 15. Nombre d' inicis de tractament segons droga motiu de consulta i municipi

DROGA I MUNICIPI	CORNELLÀ	ESPLUGUES	SANT JOAN D.	SANT JUST D.	ALTRES M	TOTAL D	PREVALENCIA TERRITORI CAS/10000
ALCOHOL	87	37	25	4	3	156	8,67
HEROÏNA	16	4	2	0	5	27	1,50
COCAÏNA	47	22	10	2	6	87	4,83
CÀNNABIS	53	10	8	5	5	81	4,50
TABAC	1	0	0	1	0	2	0,11
ALTRES	3	1	1	1	-	6	0,33
TOTAL TRACTAMENT	207	74	46	13	19	359	19,94

Taula 16. Nombre d' inicis de tractament segons droga motiu de consulta i sexe

SEXE	ALCOHOL	HEROÏNA	COCAÏNA	CÀNNABIS	TABAC	ALTRES	TOTAL
HOMES	107	23	74	61	1	3	269
DONES	49	4	13	20	1	3	90
TOTAL	156	27	87	81	2	6	359

Taula 17. Nombre d' inicis de tractament segons droga motiu de consulta i edat

EDAT	ALCOHOL	HEROÏNA	COCAÏNA	CÀNNABIS	TABAC	ALTRES	TOTAL
MENYS 15	-	-	-	1			1
15-19	-	-	-	41			41
20-24	3	-	-	16			19
25-29	9	1	6	5			21
30-34	14	2	12	5			33
35-39	12	9	24	5			50
40-44	29	6	15	5		3	58
45-49	26	5	18	1			50
50-54	20	3	9	2	1	1	36
55-59	14	1	3	-	1	1	20
60-64	13	-	-	-		1	14
65-70	6	-	-	-			6
70 o MÉS	10	-	-	-			10
TOTAL	156	27	87	81	2	6	359

Taula 18. Nombre d' inicis de tractament segons àrea bàsica de salut

CAP	ALCOHOL	HEROÏNA	COCAÏNA	CÀNNABIS	TABAC	ALTRES	TOTAL
GAVARRA	8	-	8	7	-	2	25
SANT ILDEFONS	30	6	18	17	1	1	73
JAUME SOLER	24	7	7	9	-	1	48
MARTÍ I JULIÀ	19	3	15	19	-	-	56
LLUÍS MILLET	21	3	6	9	-	-	39
CAN VIDALET	12	1	13	3	-	-	29
VERDAGUER	15	2	4	3	-	-	24
LES PLANES	14	-	8	5	-	-	27
SANT JUST	6	-	2	5	1	1	15
ALTRES	6	4	6	4	-	1	21
TOTAL	155	26	87	81	2	6	357

Taula 19. Nombre d' inicis de tractament segons procedència

PROCEDÈNCIA	N	%
INICIATIVA PRÒPIA	129	35,9%
ATENCIÓ PRIMÀRIA DE SALUT	83	23,1%
CENTRES XAD	16	4,5%
XARXA PSIQUIÀTRICA	17	4,7%
HOSPITALS	7	1,9%
SERVEIS SOCIALS	17	4,7%
CSMIJ	7	1,9%
JUSTÍCIA	17	4,7%
CENTRES ESCOLARS	2	0,6%
COMMUTACIÓ/SUSPENSIÓ MULTES	23	6,4%
ASSOCIACIONS D'AFECTATS	0	0,0%
EAIA	5	1,4%
ALTRES	2	0,6%
FAMILIARS O AMICS	31	8,6%
ALTRES SERVEIS SANITARIS	1	0,3%
ALTRES SERVEIS SOCIALS	2	0,6%
TOTAL	359	100%

f) Programa de reinserció

Conveni de col·laboració amb la fundació privada Hàbitat3 tercer sector social per a la cessió d'un habitatge de ús social.

La FUNDACIÓ HÀBITAT3 impulsada per la Taula del Tercer Sector Social de Catalunya, té com a objecte social, entre d'altres, possibilitar el dret a l'accés a un habitatge digne a les persones més desafavorides facilitant que habitatges buits, d'acord amb els propietaris, es puguin oferir de lloguer a preus reduïts a persones i famílies amb dificultats d'inserció i amb risc d'exclusió social.

Aquest conveni representa per a PAS una experiència pilot que pretén poder estendre a altres casos i que es compatible i sinèrgica amb les polítiques d' habitatge social que desenvolupen les administracions públiques locals i nacional.

PAS té per objecte social la gestió de serveis psico-sòcio-sanitaris en l' àmbit de les addiccions i salut mental, per a la realització del qual considera d'interès ajudar a facilitar habitatges a preus assequibles a usuaris que en un període clau del seu procés de rehabilitació, el factor habitatge sigui especialment important per afavorir la seva evolució.

La Fundació Habitat3 assumeix la gestió bàsica econòmica-administrativa i del manteniment en general dels habitatges.

L' entitat (PAS) assumeix la selecció i seguiment de l' usuari de l'habitatge, així com la mediació si s'escau en possibles conflictes. Actua com a intermediària i avaladora de l'aportació econòmica mensual de l'usuari i vetlla pel seu bon ús d'acord amb la normativa establerta amb Habitat3.

La finalitat és la de:

Oferir un habitatge durant un període de trànsit a persones que es troben realitzant un programa de tractament en addiccions.

Donar suport social en el període de tractament.

Facilitar una qualitat d'habitatge a cost assequible.

Evitar situacions de risc d'exclusió social en el procés terapèutic.

Beneficiaris: Usuaris amb manca de suport familiar que es trobin en un procés de trànsit cap a un altre habitatge.

El pis està condicionat amb tot els recursos necessaris que permetin als usuaris realitzar una vida independent.

El lloguer suposa un cost assequible per a aquelles persones que reben alguna mena de pensió mínima (PIRMI, PNC, o altres ingressos).

Requisits:

- La persona que accedeixi a aquest recurs ha de realitzar tractament de la seva addicció i trobar-se en una fase de reinserció havent assolit un procés d'abstinència estable.
- El recurs està pensat per oferir un habitatge transitori , com a recurs pont, previ a la inserció en un pis no tutelat. Per tant ha de tenir la perspectiva de poder assumir un habitatge en un termini no massa llarg.
- PAS supervisarà l'ús de l'habitatge per part de les persones usuàries i ofereix suport social per la inserció.

Durant el 2018 hi ha hagut una persona que s'ha beneficiat del recurs.

Programa de Reinserció: tipologia de activitats de reinserció i derivacions.

Taula 20 .Reinserció A

REINSERCIÓ A	PACIENTS
MESURES PENALS ALTERNATIVES	22
TBC	10
S. PENITENCIARIS	15
PACIENTS AMB PIRMI	14
COMMUTACIÓ DE SANCIONS	20
SUSPENSIÓN DE SANCIONS	10
SEGUIMENT EAIA	38
INTERVENCIÓ SERV.SOC.	74
PR VIOLÈNCIA	6
INFORMES	197

Taula 20.b. Derivacions a recursos de reinserció

REINSERCIÓ B	N
PIS TERAÈUTIC	8
COMUNITAT TERAPÈUTICA	20
CENTRE DE REINSERCIO	16
PROGRAMA OCUPACIONAL	5
PROGRAMA TEMPS LLIURE	5
PROGRAMA FORMACIO	5
PACIENT TUTELAT	4

g) Programa de tractament d'adolescents

Des de el any 2008 estem treballant amb CSMIJ per tal de Potenciar l'atenció dels adolescents amb trastorns mentals i consum de substàncies ,amb el disseny de un protocol de col-laboració CAS-CSMIJ

Les motivacions per treballar conjuntament van sorgir de detectar que hi ha augmentat el consum i descendent l'edat d'inici en consum de tòxics en la població adolescent, tal com reflecteixen els diversos observatoris de consum de drogues. Les drogues més consumides pels joves són: alcohol, tabac i cànnabis.

El Pla Director de Salut Mental i Addiccions de Catalunya del 2006 promou el tractament del consum de substàncies en l'adolescència.

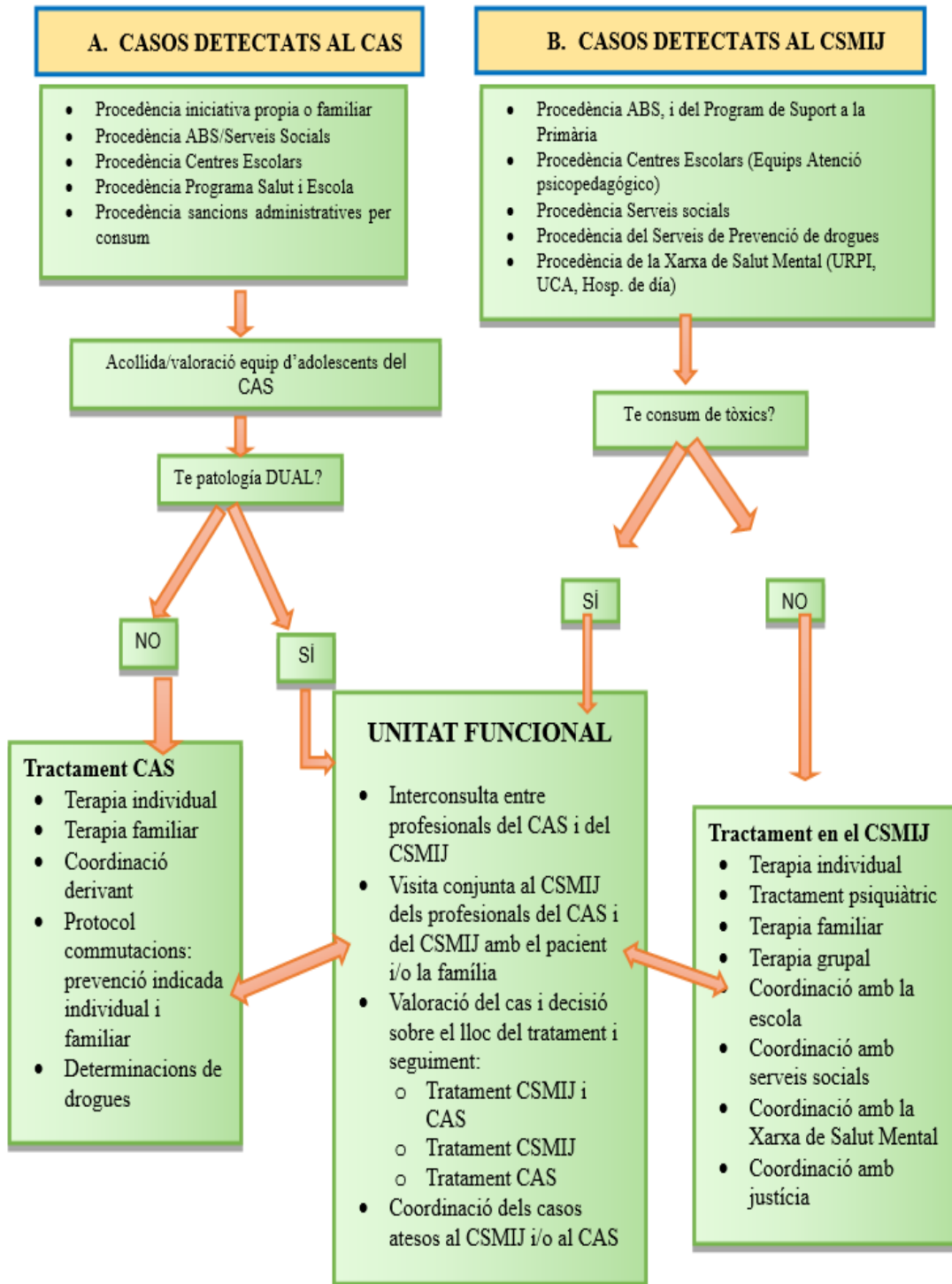
Hi ha patologies psiquiàtriques prèvies que presenten major risc de consumir tòxics, com és el Trastorn per Dèficit d'atenció i Hiperactivitat. Per totes aquestes qüestions vam decidir crear la Unitat Funcional CSMIJ-CAS en el 2008.

La Unitat Funcional consisteix en:

- ✓ Disposar d'un referent del CAS per a la població adolescent, una psicòloga.
- ✓ Disposar d'un referent del CSMIJ per el consum de tòxics, una psiquiatra del CSMIJ.

- ✓ Tots dos referents tenen reunions periòdiques per treballar conjuntament en la detecció, diagnòstic i tractament d'adolescents que consumeixen drogues.
- ✓ Realització de sessions clíniques de formació sobre drogues al CSMIJ
- ✓ Participació conjunta del CAS i CSMIJ al programa Salut i Escola
- ✓ Participació a les reunions del programa de Suport a primària de salut mental.
- ✓ Realització de sessions de interconsulta amb els professionals del CSMIJ per part de la psicòloga del CAS
- ✓ Realització d'entrevistes informatives conjuntes al CSMIJ prèvia a la possible derivació
- ✓ Derivació i seguiment compartit de casos entre els dos serveis

A continuació descriurem com s'ha organitzat el circuit assistencial en el nostre sector.

Des de CAS FontSanta al 2018 el circuit d'atenció de adolescents consumidors prové dels diferents institucions i de les pròpies famílies i o interessats, al igual que per als addictes de tota mena procurant facilitar l'accés directe. Existeixen diferents possibles procedències.

- ✓ Protocol intervenció conjunta CAS - CSMIJ
- ✓ Protocol Serveis Socials i policia local/policia autonòmica als municipis d'Esplugues de Llobregat, St. Just Desvern i Cornellà de Llobregat
- ✓ Consulta, teràpia individual i familiar
- ✓ Xarxa d'Adolescents de Cornellà

A continuació exposem les dades assistencials del CAS del 2018.

Taula 21. Adolescents atesos segons droga que motiva la demanda i edat per sexes

EDAT	ALCOHOL D	CÀNNABIS H	CÀNNABIS D	COCAINA D	HEROÏNA H	TOTAL
14 ANYS	-	1	0	-	-	1
15 ANYS	-	3	1	-	-	4
16 ANYS	1	5	3	-	-	9
17 ANYS	-	10	3	-	-	13
18 ANYS	-	15	2	1	1	19
TOTAL	1	34	9	1	1	46

Taula 22 Inicis de tractament d'adolescents segons droga que motiva la demanda i edat per sexes

EDAT	CÀNNABIS H	CÀNNABIS D	TOTAL
14 ANYS	1	-	1
15 ANYS	3	1	4
16 ANYS	3	2	5
17 ANYS	8	1	9
18 ANYS	10	1	11
TOTAL	25	5	30

Taula 23. Inicis de tractament d'adolescents segons procedència

ADOLESCENTS		
PROCEDÈNCIA	N	%
INICIATIVA PRÒPIA	1	3,3%
ATENCIÓ PRIMÀRIA DE SALUT	2	6,7%
SERVEIS SOCIALS	1	3,3%
CSMIJ	6	20,0%
CENTRES ESCOLARS	2	6,7%
COMMUTACIÓ/SUSPENSÍO MULTES	15	50,0%
FAMILIARS O AMICS	3	10,0%
TOTAL	30	100%

Taula 24 dades conjuntes de la Unitat Funcional

UNITAT FUNCIONAL	ATESOS	INICI 2018
CASOS ATESOS AL CAS	46	30
CASOS DERIVATS DEL CSMIJ	9	4
CASOS DERIVATS DEL CAS AL CSMIJ	3	3
SEGUIMENT ALS DOS SERVEIS COORDINACIONS	15	9

2) Programes de disminució de danys

a) Programa de intercanvi de xeringues i distribució de preservatius

En el programa d'intercanvi de xeringues es distribueixen xeringues així com preservatius en diversos punts de distribució. Les distribucions realitzades a les farmàcies i als ambulatoris es recullen a la DAP (Direcció d'Atenció Primària) de Cornellà. Al CAS hem distribuït les xeringues en entrevista d'educació sanitària i únicament s'ha recollit com a entrevista realitzada. El promig de distribució és de unes 3-4 xeringues mensuals. Aproximadament unes 23 anual. El retorn de xeringues és pràcticament nul. Els als preservatius, estan a disposició dels usuaris al taulell d'infermeria i no els han de demanar S'han distribuït 864 preservatius masculins i 63 preservatius femenins.

b) Prevenció de sobredosis:

Les infermeres del CAS realitzen formació en prevenció de sobredosis des de la implantació del programa. En tenir un nombre bastant estable de pacients en programa de metadona molts del que reben la formació ho fan com a recordatori. Anualment es realitza una sessió clínica de formació del personal assistencial combinada amb formació en RCP.

A continuació exposem les dades assistencials

Nombre de persones que inicien tractament amb metadona 2018	Nombre de persones amb inici de tractament per opiacis el 2018 formades:		Nombre de persones que finalitzen el tractament amb metadona 2018	Nombre de persones que finalitzen el tractament amb metadona formades el 2018	Nombre de persones en tractament amb metadona formades per primera vegada el 2018	Nombre total de persones formades per primera vegada el 2018	Nombre d'usuaris formats en reciclatge (renovació carnet ASSO després d'un any)	Nombre de vials de naloxona (els kits compten per dos) distribuïts
	Per primera vegada	Ja formada abans						
31	12	10	29	11	39	39	27	132

c) Prevenció i detecció precoç de malalties infecto contagioses: programa de salut

El personal de infermeria del CAS realitzen diverses activitats del que anomenem Programa de salut que inclou la educació sanitària a l'entorn de hàbits saludables e higiènics, la prevenció de sobredosis i l'intercanvi de xeringues i distribució de preservatius, ja comentats prèviament l'administració de medicació per tal de garantir l'adherència terapèutica i el suport als pacients que no tenen familiars, l'administració de medicació injectable, la vacunació d'HA iHB les proves de naloxona prèvies a prescripció de naltrexona. Exposem el quadre d'activitat.

Taula 25 Activitats Programa de salut/infermeria

PROGRAMA DE SALUT/INFERMERIA	N
ENTR. INFERMERIA	492
INICI CO	66
INJECTABLES	38
INICI MEDICACIÓ/TEST OH	21
INCLUSIÓ PMM	31
PREVENCIÓ DE SOBREDOSI	66
VACUNES	1
DISPENSACIÓ DE XERINGUES	23
DISPENSACIÓ DE PRESERVATIUS MASC	864
DISPENSACIÓ DE PRESERVATIUS FEM	63

Taula 26 Dispensacions de medicaments i metadona

DISPENSACIÓ AL CAS	N
DISPENSACIÓ MEDICAMENTS/TESTOH	2447
PACIENTS EN D. MEDICACIO	25
DISPENSACIONS DE METADONA	2907
PACIENTS EN D. METADONA AL CAS	92

d) Detecció cribratge de malalties infecto contagioses i comorbiditat relacionada amb consum de drogues:

Tots els pacients adults que inicien tractament al CAS (329 al 2018) realitzen una entrevista diagnòstica mèdica per tal de detectar possible patologia orgànica associada al consum i s'inclou una sol·licitud d'anàlisi general (Hemograma, bioquímica general amb perfil hepàtic (AST,ALT, GGTP,FA), albúmina, calci, vitamina B12 i àcid fòlic, Perfil tiroïdal, Serologia VHB, VHC, VIH i Lues). En cas que es valori necessari les analítiques es repeteixen al llarg del tractament amb la periodicitat que el metge determini.

e) Protocol d'atenció a la salut sexual o reproductiva

Des de l'any 2015 en coordinació amb la direcció de l'ASSIR del territori hem desenvolupat un protocol de col·laboració per la detecció i derivació de dones gestants consumidores entre els dos serveis.

Des de 2016 hem inclòs el treball que es realitza en el Pacte territorial com a un dels objectius del CAS.

.

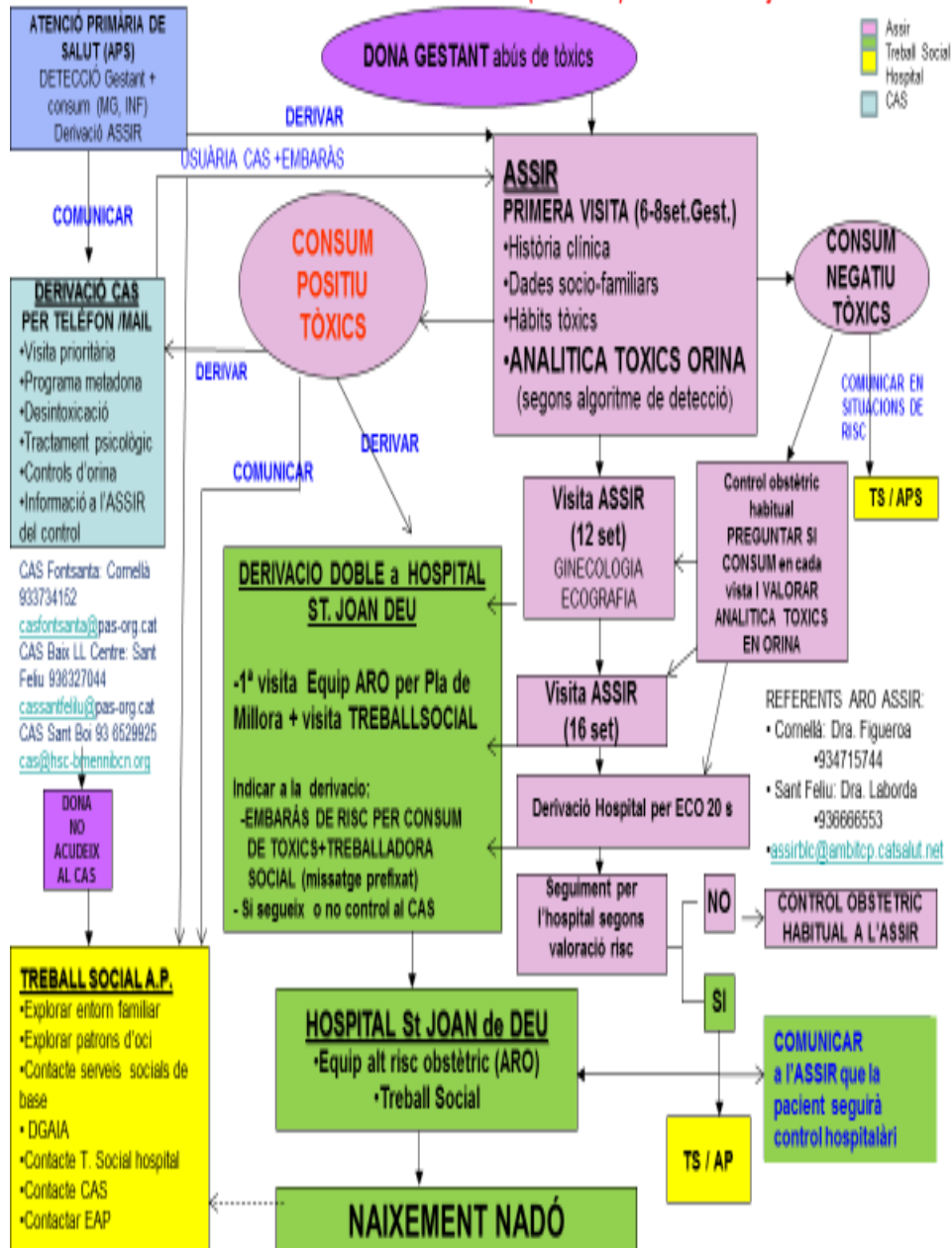
Dintre del pacte territorial l'objectiu és la millora del circuit i l'establiment de espais de coordinació així com la formació de les llevadores en addiccions i entrevista motivacional. En la 'apartat de pacte territorial s'explica en detall les activitats.

Durant el 2018 s'han atès 6 dones derivades des de l' ASSIR.

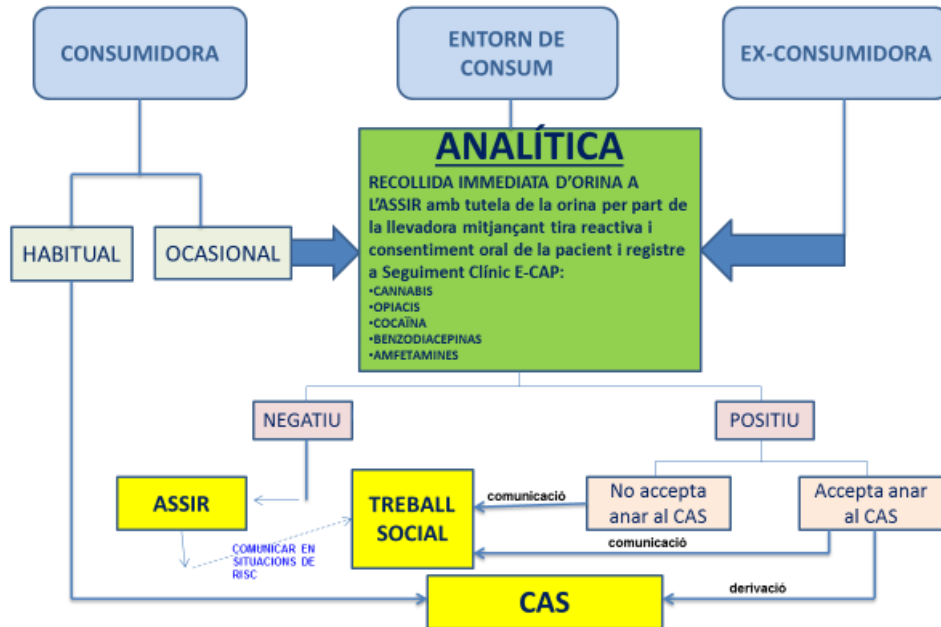
Presentem el fluxgrama de detecció i derivació on s'inclouen també el servei d'obstetrícia de l'Hospital de Sant Joan de Déu i els Serveis socials del ambulatoris.

PROGRAMA D'ATENCIÓ A L'EMBARÀS I CONSUM DE TÒXICS

ALGORITME INTERNIVELLS SAP BLLC (ASSIR-TS)-CAS-HSJD Juny-2015

PROGRAMA D'ATENCIÓ A L'EMBARÀ I DROGADICCIO ASSIR BLLC TS- HSJD
ALGORITME DE DETERMINACIÓ ANALÍTICA Desembre 2015

3) Programa de manteniment amb metadona

Taula 27. Nombre de casos atesos durant el 2018 en programa de manteniment amb metadona.

PACIENTS	PACIENTS ATESOS	INICIS	SORTIDES
HOMES	97	29	25
DONES	24	4	6
TOTAL	121	33	31

Taula 28. Nombre de casos atesos durant el 2018 en programa de manteniment amb metadona segons centre de dispensació

A 31/12/18	CAS FONTSANTA	H BELLVITGE	FARMÀCIA	TOTAL PACIENTS
PACIENTS	92	25	4	121

Taula 29. Casos que han sortit de Programa de manteniment amb metadona

SORTIDES	PACIENTS
ALTA	2
DERIVACIÓ	15
ABANDÓ	6
ÈXITUS	1
PRESÓ	5
EXPULSIÓ	2
TOTAL	31

4) Intervencions preventives (universals, selectives i indicades en l'àmbit comunitari).

ICS/ÀREES BÀSIQUES DE SALUT/ASSIR/SUPORT A PRIMÀRIA:

Enguany s'han continuat les relacions de treball amb els diferents equips de les àrees bàsiques de salut i els seus professionals majoritàriament a través d'interconsultes i contactes telefònics i per correu electrònic entre els professionals de les ABS i el CAS.

En el marc del PACTE TERRITORIAL DE SALUT hem finalitzat l'aplicació de la una oferta formativa per als metges de les ABS del territori. Es tracta de formar els metges en la retirada dels tractaments crònics amb Benzodiazepines i la seva substitució per altres medicaments amb baix perfils d'abús.

Hem realitzat una sessió de coordinació amb les farmacèutica i farmacòloga clínica del SAP per definir criteris de avaluació i seguiment de la formació. Hem assistits a les reunions de programació en Programa de suport a primària i les sessions de presentació del Pacte i d'avaluació de resultats.

Programa Suport a Primària de Salut Mental.

Hem participat en les reunions semestrals de coordinació entre els programes de suport a primària dels CSMA i CSMIJ i SAP incorporant la visió dels CAS, així com en les jornades de formació adreçades als referents de Salut Mental del Equips d'Atenció primària.

Programa Beveu Menys. Hem assistit a la jornada de formació ei actualització del programa Beveu menys adreçada als referents dels Equips d'atenció primeria del SAP

ASSIR

També **en el marc del PACTE TERRITORIAL DE SALUT** Hem mantingut reunions de coordinació per l disseny d l protocol d'atenció a la dona gestant consumidora amb professionals del PASSIR, Hospital infantil de referència, i Àrees Bàsiques de Salut. S'ha començat a rebre derivacions de dones gestants per part tant dels equips de l'ASSIR cap

al CAS com vice-versa Hem iniciat les reunions de seguiment del protocol i les derivacions i hem iniciat sessions de formació dels professionals de ASSIR en addiccions amb sessions de formació en Entrevista Motivacional i Cànnabis.

SALUT I ESCOLA

Hem assistit a les reunions de coordinació periòdiques del programa de Salut i escola al CSMIJ.

Programa de Previsió de la Mancomunitat Intermunicipal de la Font Santa

Coordinació amb la empresa EINES proveïdora de la Mancomunitat Inter municipal de la Font Santa per al programa de Previsió per a l'establiment de criteris de col·laboració i derivació des del Servei de Previsió al CAS. Assistència a la jornada sobre adolescents organitzada pel programa.

Subdirecció General de Drogodependències

Tractament Hepatitis C.

S'ha participat en diferents reunions que s'han realitzat per establir un circuit funcional per el tractament del VHC en els usuaris de la XAD.

Previsió de sobredosi Intercanvi de xeringues

Hem participat en la presentació del Pla Funcional del Programa d'Intercanvi de Xeringues a les Farmàcies Comunitàries.

S'ha mantingut una reunió seguiment amb les professionals responsables del programa PIX (AEC Gris)

Hem realitzat la distribució de preservatius per a la prevenció de malalties de transmissió sexual.

Hem realitzat la distribució de materials de prevenció per als següents dies commemoratius:

- ✓ 31 de maig Dia mundial sense Tabac
- ✓ 28 de juliol Dia mundial per contra la Hepatitis.
- ✓ 31 de agost Dia Mundial per a la Previsió de la sobredosi.

- ✓ 15 de novembre Dia Mundial Sense Alcohol.
- ✓ 2 de desembre Dia internacional per a la prevenció de VIH SIDA.

Hem realitzat la distribució de materials de difusió i sensibilització envers les addiccions i les malalties relacionades amb les addiccions.

Difusió de diferents materials de prevenció:

- ✓ Díptics del programa Beveu menys.
- ✓ Tríptics d'informació i prevenció de la sífilis, gonocòccia i infecció per clamídies editats pel Departament de Salut de la Generalitat.
- ✓ Guia sobre les drogues del Ministerio de Sanidad y Consumo.
- ✓ Guia per a pares de prevenció de les addiccions del Departament de Salut de la Generalitat
- ✓ Revista Lo más Positivo
- ✓ Tríptics i targetes de ASALRE, ARE, ADELANTE.
- ✓ Diferents materials de prevenció del tabaquisme (No fumis si no fumes, El tabac ben lluny, Tabac deixem-lo).
- ✓ Cocaïna als dos costats de la ratlla.

Hem continuat fent difusió del Díptic del CAS amb l'objectiu que estigui a disposició de tots els professionals de la zona, per que arribi a la població que ho pugui precisar.

Hem instal·lat una Televisió a la Sala d'Espera per a la difusió de clips amb contingut preventiu en Prevenció de la Salut

S'ha participat en la 1ª sessió d'elaboració del "Nou Pla de Drogues i Adiccions: de la Prevenció Universal a la Reducció de Danys"

Departaments de Salut i Serveis Socials i Dona dels quatre municipis

S'ha mantingut contactes amb els tècnics de salut per coordinar temes relacionats amb casos compartits o la presència del servei a la comunitat.

Hem participat en els consells de salut dels municipis de Cornellà, de Sant Joan Despí i de Sant Just Desvern.

Hem participat en la Disseny de un programa de Salut Mental i hem col·laborat en la elaboració del Pla de Drogues de l'ajuntament de Sant Just Desvern.

Hem participat en el Circuit de Violència de gènere de Sant Joan Despí. I de Cornellà de Llobregat. I en les jornades anuals:

- ✓ 8 Dia internacional de la Dona treballadora, difusió de les activitats programades al diferents municipis
- ✓ 25 novembre dia internacional contra la violència masclista difusió de les activitats programades als diversos municipis així com el material divulgatiu.

Hem participat en la Xarxa d'Infància i Adolescència de Cornellà de Llobregat amb casos portats amb la metodologia de treball en xarxa.

Programes de Commutacions i de Suspensió del pagament de sancions per consum de cànnabis a la via pública

Hem realitzat contactes de coordinació periòdica per a l'avaluació i seguiment del programes de Commutació de Cornellà, Esplugues de Llobregat i Sant Just Desvern, amb els referents de l'Assessoria jurídica de la Regió Policial Metropolitana Sud i amb els referents de Acció social dels diferents municipis

Associacions d'afectats dels 4 Municipis

Al llarg de l'any hem realitzat sessions d'assessorament i suport en els projectes duts a terme amb les associacions d'afectats i/o familiars d'afectats:

ARE (Associació d'alcohòlics d'Esplugues de Llobregat).

ADELANTE Associació de familiars de malalts drogodependents de Cornellà de Llobregat

Associació de Familiars de Malalts Mentals del Baix Llobregat.

La tipologia d'activitats realitzades ha estat:

- ✓ Assessorament per al programa de la jornada anual de la entitat.
- ✓ Assessorament per a l'abordatge i derivació de persones amb problemes d'addiccions
- ✓ Participació a les jornades anuals.
- ✓ Participació en les celebracions anuals (nadal i estiu).
- ✓ Difusió de material preventiu (dia internacional de la Sida, Dia mundial Sense alcohol...).
- ✓ Redacció d'articles per a les revistes editades per les entitats.

Mitjans de Comunicació:

TV Esplugues: Hem participat en el Programa Línia de Serveis amb els temes:

- ✓ Dol
- ✓ Cànnabis
- ✓ Síndrom alcohòlic fetal

Revista El Llobregat:

Hem realitzat una entrevista per a la revista analitzant les tendències de consum i de demanda de tractament al nostre territori

Revista Fer Salut. S ha facilitat exemplars de la revista a les sala d' espera.

Institut Ferrer i Guàrdia de Sant Joan Despí

Hem assessorat a una alumna en el disseny i preparació de un treball de recerca de 2n de batxillerat sobre adolescents i consums de drogues.

Fòrum Salut Mental

Hem assistit a l'acte de presentació del Dia Mundial per a la Salut Mental amb la temàtica La Salut Mental per a Tothom, organitzat per Fòrum salut Mental el 5 d'octubre de 2018.

Hem participat a la Taula Rodona sobre Psiquiatria comunitària organitzada al COMB per Fòrum Salut Mental el 17 de maig de 2018

5) Activitats formatives

Al llarg de l'any 2018 , els professionals del Servei de Drogodependències FontSanta, han realitzat diverses activitats docents, investigadores i formatives:

Docència i Alumnes en Pràctiques

En conveni amb la Universitat de Barcelona han realitzat pràctiques al nostre CAS dos alumnes del Pràcticum de Grau de Psicologia de la Facultat de Psicologia de la U.B. durant el curs 2017-2018 i 2018-2019.

En conveni amb l' Escola Universitària de Treball Social de Barcelona , han realitzat pràctiques dos alumnes de la Diplomatura en Treball Social.

En conveni amb la Universitat Rovira i Virgili ha realitzat pràctiques d'infermeria una alumna del grau de Infermeria.

En conveni amb el departament d'Educació ha realitzat pràctiques d'Auxiliar de Clínica una alumna del grau de Infermeria.

Hem col·laborat com a docents en el Màster de Salut Mental Comunitària de la UB amb la sessió sobre el treball en equip en el Centre d' Atenció i Seguiment.

Hem organitzat la jornada per a referents de Salut Mental de la SAP del primer semestre de 2018 que era un monogràfic sobre l'alcohol, amb la participació de diversos professionals del CAS com a ponents en les xerrades Alcohol i Dona i Alcohol i Adolescents.

Formació

Al llarg de l'any 2018 els professionals del CAS han assistit a Congressos , Cursos i Seminaris dins el programa de Formació continuada en les diverses àrees d'activitat del Servei.

6) Activitats de Coordinació.

Servei Català de la Salut

Amb la direcció del Sector sanitari del Baix Llobregat Centre-Litoral i l' Hospitalet de Llobregat., Regió Sanitària Barcelona del Servei Català de la Salut (CatSalut) per al seguiment del servei.

Assistència a les Reunions de seguiment de l'AGA i seguiment del Pacte Territorial

Ens hem incorporat a les reunions de la "Comissió de Farmàcia de Salut mental de la Regió Sanitària Metropolitana Sud".

ICS –Institut Català de la Salut (Servei d' Atenció Primària Baix Llobregat Font Santa)

El laboratori del CAP Just Oliveras continua fent totes les proves analítiques i determinacions de drogues en orina.

En el marc de les intervencions en prevenció de riscos laborals hem realitzat la coordinació d'activitats empresarials, amb els responsables de prevenció de riscos laborals de l'ICS.

Coordinacions per a la sol·licitud i notificació de vacunes a través del nou aplicatiu de vacunes SIVAC .

Hem continuat treballant amb els diferents equips de les àrees bàsiques de salut i els seus professionals així com la direcció del SAP per a coordinació de casos. I la formació en reducció de Benzodicepines i la participació en les reunions del Programa de Suport a Primària de Salut Mental.

Generalitat de Catalunya. Departament de Salut .

Mensualment s'han incorporat les dades mensuals de les activitats. Així com dels pacients en tractament amb metadona els inicis de tractament al Sistema de informació de drogues de Catalunya SIDC

Hem continuat la nostra participació en el Projecte pilot de la implementació del programa per l'abordatge de la violència de gènere a la XAD, impulsat per

la Subdirecció General de Drogodependències. Hem participat en la formació de referents dels
continuada i en les reunions que s'han programat del grup de treball per dissenyar un programa pilot de intervenció amb homes agressors des del CAS.

Hem realitzat les coordinacions oportunes amb el responsables del seguiment del programa de sobredosis i els responsables de la coordinació del programa de intercanvi de xeringues a les farmàcies de Cornellà de Llobregat.

S'ha mantingut la coordinació amb les professionals responsables del programa Beveu Menys .

Hospital Moisès Broggi

Hem realitzat una reunió de coordinació amb metgessa de Medicina interna i Psiquiatria i Psicologia per abordar la coordinació i derivació de pacients compartits.

Hem assistit a una la Presentació del protocol de tractament de la Hepatitis C amb els professionals de Hepatologia i hem iniciat l'establiment de pautes de coordinació

Hem començat a reunir-nos per establir un circuit funcional de derivació dels usuaris atesos al CAS amb VHC positiu per facilitar l'accés al tractament i així aconseguir erradicar aquesta infecció.

Unitat de Dispensació de Metadona i Unitat de desintoxicació de l'Hospital de Bellvitge

S'han realitzat reunions bimensuals amb els professionals a l'hospital de Bellvitge per tal de coordinar casos i establir protocols de seguiment i derivació. A més de la coordinació i el seguiment dels casos, també s'han abordat diferents temes relacionats amb la pràctica diària.

El flux d'informació telefònica o per fax és molt freqüent.

Farmàcia de l'hospital de Bellvitge

Continuem en estreta coordinació amb els professionals que elaboren la metadona que nosaltres subministrem, mensualment, en les reunions a la Unitat de Metadona de l'hospital de Bellvitge. Les peticions de metadona es realitzen per fax, i també hi mantenim un estret contacte telefònic amb el farmacèutic responsable de la metadona.

Farmàcies que dispensen metadona

Coordinació amb els professionals de les dues farmàcies que actualment dispensen metadona a al municipi de Cornellà ens hi hem coordinat per a la derivació i el seguiment dels pacients.

Unitat de Patologia Dual de Martorell

S'han realitzat coordinacions telefòniques i per fax dels casos derivats, pacients amb problemes de consum de drogues il·legals i patologia mental.

Unitat de Patologia Dual de Sant Boi

S'han realitzat coordinacions telefòniques i per fax dels casos derivats, pacients amb problemes de consum d'alcohol i patologia mental.

Hospital psiquiàtric de Sant Boi

S'han realitzat coordinacions amb els professionals, tant per a la derivació de casos per a ingressar com per a assumir els casos de la zona que surten d'alta de l'hospital.

Centre de Salut Mental d'Adults de Cornellà i Esplugues

Hem realitzat durant l'any coordinacions amb els professionals d'aquests centres per coordinar casos. La relació telefònica per tractar cas per cas ha estat fluida.

Amb el CSMA de Cornellà i el CSMA d'Esplugues hem designat un referent per a cada servei per tal de tractar els casos que requereixen una intervenció compartida.

Programa de tractament de trastorn límit d' Espluges de Llobregat

Hem establert contactes freqüents telefònics per a la coordinació dels casos compartits.

Llar Residència per a Malalts Mentals d'Espluges de Llobregat.

Hem establert contactes freqüents telefònics per a la coordinació dels casos compartits.

Centre de Salut Mental Infanto juvenil

Al llarg de l'any s'ha compartit l'atenció dels adolescents que presenten problemes de consum revisant de forma continuada el protocol inicial de la

Unitat Funcional CAS-CSMIJ, mantenint els espais d'interconsulta i flexibilitzant la intervenció per tal d'adequar-les a les necessitats dels casos atesos.

Hem continuat el flux de derivació dels casos atesos inicialment al CAS per tal que tinguin una visita amb un especialista de psiquiatria infantil i planificar la intervenció des dels dos serveis.

S'ha realitzat coordinacions amb els professionals per al seguiment de casos de menors atesos al CSMIJ amb pares atesos al CAS.

S'ha participat a les reunions de seguiment del programa Salut i Escola amb les professionals de infermeria i professionals del CSMIJ.

CIE Sant Feliu

S'ha realitzat coordinacions amb els professionals per al seguiment de casos a més de la participació conjunta els circuits municipals de violència masclista

Coordinacions amb altres CAS

S'ha coordinat en diferents CAS per la derivació o recepció de pacients, sobretot pacients en PMM, tant de Catalunya com de la resta de l' estat.

Creu Roja de Cornellà - Coordinació per al transport de les mostres d'orina, així com de la metadona.

Mossos d'Esquadra i policia local de Cornellà, Esplugues de Llobregat, Sant Joan Despí i Sant Just Desvern

S'han realitzat coordinacions per al seguiment del protocol de commutació de sanció administrativa per consum a la via pública amb l'Ajuntament de Cornellà en col·laboració amb Serveis Socials, Policia local i Policia autonòmica.

S'han establert coordinacions per a la dispensació de la metadona a pacients que han detingut.

Els pacients que prenen la metadona i han estat detinguts són acompanyats per la policia, o bé aquesta ve a recollir les dosis perquè així els detinguts no hagin d'interrompre el tractament.

EAIA Cornellà/DGAIA

Al llarg de l'any s'ha mantingut coordinació entre professionals per al seguiment compartit de famílies tutelades per la Direcció General d'Atenció a la Infància i l'Adolescència ateses al CAS

Departaments d'Acció Social d'Atenció Primària dels quatre municipis

Al llarg de l'any s'ha mantingut coordinació en reunions i entrevistes telefòniques entre professionals per al seguiment compartit dels casos derivats per ells i compartits entre serveis.

S'ha participat en la Xarxa de Infància i adolescència per a elaborar el treball compartit en els casos vistos per diferents serveis.

Equips de Mesures Penals Alternatives

Al llarg de l'any s'ha mantingut coordinació en entrevistes telefòniques i reunions entre professionals per al seguiment compartit dels casos derivats beneficiaris de mesures penals alternatives. Es va realitzar una reunió amb els professionals dels dos equips, MPA i CAS per a la presentació dels nous professionals dels equips.

També es va realitzar un reunió amb els professionals dels dos equips, MPA i CAS, per a la presentació dels nous professionals dels equips.

Departaments de Salut dels quatre municipis

Hem mantingut una entrevista de coordinació amb les Regidores de Salut i Acció Social dels ajuntaments per al seguiment del servei

Hem participat en els Consells de Salut de Sant Joan Despí i de Cornellà i en la Taula de Salut Mental de Sant Just Desvern i en les reunions per a la elaboració del Pla de Drogues de Esplugues de Llobregat.

Centres penitenciaris

Al llarg de l'any s'ha mantingut coordinació entre professionals per afavorir la continuïtat assistencial entre el CAS i els Centres penitenciaris així com la coordinació dels casos que estan en Secció oberta o Centre Obert

Centres Escolars

Al llarg de l'any s'ha mantingut coordinació entre professionals per al seguiment compartit de casos.

Centres Residencials d'Acció Educativa (CRAE)

Al llarg de l'any s'ha mantingut coordinació entre professionals per al seguiment compartit de casos.

Recibaix

Al llarg de l'any s'ha mantingut coordinació entre professionals per a la derivació i seguiment compartit de casos.

Coordibaix

Al llarg de l'any s'ha mantingut coordinació entre professionals per a la derivació i el seguiment compartit de casos.

Pla de prevenció de riscos laborals

S'ha mantingut diverses coordinacions amb la responsable de l'avaluació i planificació de l'acció preventiva en el nostre servei de MC Mutual.

Professionals informàtics

S'hi ha mantingut un contacte freqüent i continuat per a la implantació del sistema informàtic en el nostre treball de cada dia, sobretot per al recull de les dades i la seva posterior explotació i enguany per la informatització de les prescripcions farmacològiques i les dispensacions de medicació . S'ha seguit formant el personal els canvis en els programes informàtics.

Coordinadora de CAS de Catalunya

Hem participat en les reunions bimensuals de la plenària de la Coordinadora així com en el Grup de treball d' infermeria.

Coordinacions amb els recursos de reinserció específics i inespecífics

Hem establert les reunions de coordinació necessàries per a la derivació de pacients així com amb altres centres i serveis de la Xarxa d'Atenció de Drogodependències de Catalunya i altres comunitats terapèutiques .

Escola Universitària de Treball Social, la Facultat de Psicologia (UB) i la facultat de infermeria de la URV.

S'han mantingut trobades i coordinacions per al seguiment dels alumnes que realitzen pràctiques al CAS FontSanta.

Fundació Habitat3

S'ha mantingut reunions de seguiment del projecte i coordinació entre entitats que disposen de un pis protegit per establir normes de funcionament.

Altres recursos de la XAD

S'ha mantingut coordinacions per al seguiment de pacients atesos al Servei amb altres serveis i recursos amb els que s'ha intervingut de forma coordinada (Centres i programes de reinserció, comunitats terapèutiques, centres residencials d'acció educativa).

FÒRUM SALUT MENTAL I ADDICCIONS

Assistència a les Juntes directives de Fòrum de Salut Mental i a reunions de coordinació de grups de treball amb el Pla director de Salut Mental i Addiccions.

- ✓ Participació en el disseny inicial del bloc d' addiccions del master de Salut Comunitaria de la Universitat de Barcelona.
- ✓ Participació en el disseny inicial del grup entitats petites i mitjanes (EPIM) de la Unió Catalana d'Hospitals
- ✓ Participació en les reunions de junta directiva de fòrum de salut mental
- ✓ Participació en els grups de treball de Fòrum de Salut Mental en el Consell Assessor de Salut Mental i Addiccions de la Generalitat de Catalunya sobre la revisió i actualització del catàleg de serveis dels CAS així com sobre Salut Comunitària i Salut Mental, a més de sobre la possible incorporació de l'assistència a les addiccions comportamentals (no a substàncies) .
- ✓ Assistència a la presentació social de l'Associació de l' Economia Social de Catalunya de qui forma part la Taula del Tercer Sector Social a la que pertanyem a través de Fòrum de Salut Mental.
- ✓ Participació en el grup de treball disseny d'una estratègia de prevenció de les noves patologies relacionades amb l'ús de les tic en els joves i adolescents. Departament de Presidència de la Generalitat de Catalunya.

Reunions periòdiques durant l'any

A part de les detallades en els apartats anteriors, hem mantingut les següents:

Reunió setmanal de tot l'equip del Servei per valorar casos, coordinar activitats, comentar incidències i compartir activitats de formació continuada o projectes.

Reunions per grups de treball específic: teràpies de grup, prevenció, reinserció, metadona, etc., en funció de les necessitats.

Reunions de direcció

B. Requeriments d'informació

1) Cartera de serveis :

Programes Assistencials	Si	No
Programes de tractament segons substància		
Programa d'Alcoholisme (POH)	X	
Programa de cocaïna i altres psicoestimulants (PC)	X	
Programa orientat a l'abstinència d'opiacis (PO)	X	
Programa de cànnabis (PCA)	X	
Programa d'altres substàncies (PA)	X	
Protocols de suport als programes de tractament		
Programa de comorbiditat psiquiàtrica (PCP)	X	
Programa de trastorn addictiu sever (TAS) *inclòs a PCP	X	
Programa d'intercanvi de xeringues	X	
Programa de manteniment amb metadona	X	
Altres:		
Programa de detecció precoç de malalties infecto contagioses	X	
Programa d'atenció a adolescents amb trastorn per ús de substàncies psicoactives (PAD)	X	
Programa Beveu menys (BM)	X	
Programa per a l'abordatge de la violència contra la parella a la XAD (drogues-Violència)	X	
Actuacions preventives amb joves/adolescents als centres, escoles i comunitat (si hi ha demanda)*	X	

*Al nostre territori existeix un programa de prevenció municipal

Cartera de serveis :

Programa lliure de drogues (alcohol, heroïna, cocaïna, cànnabis, drogues de disseny, tabac i altres).
 Programa de manteniment amb metadona.
 Programa d'atenció a la Patologia Dual (amb intervenció amb el pacients amb trastorn addictiu sever)
 Programa de treball familiar.
 Programa de tractament d'adolescents consumidors.
 Programa d'Intervenció Grupal
 Programa de Violència contra la parella
 Programa de salut.
 Programa de prevenció.
 Programa de reinserció.
 Programa de disminució de danys.
 Programa de formació i docència.
 Programa experiència pilot d habitatge social
 Programa de coordinació i interconsulta amb Atenció primària de salut.

CAS FONTSANTA	
PROGRAMA LLIURE DE DROGUES	ALCOHOLISME HEROÏNA CÀNNABIS TABAC ALTRES SUBSTÀNCIES Programa de detecció interconsulta i tractament de dones gestants consumidores (Pacte territorial)
PROGRAMA DE MANTENIMENT AMB METADONA	3 punts de dispensació Rotació de casos atesos
Atenció a la PATOLOGIA DUAL	Derivació hospitals Tractament ambulatori Tractament compartit amb CSMA, Programa TLP, Llar residència d'Esplugues, hospital de dia , centre de dia...
INTERVENCIÓ FAMILIAR	Transversal orientat a pacients dels altres programes.

MEMÒRIA DEL CENTRE D'ATENCIÓ I SEGUIMENT DE LES DROGODEPENDÈNCIES DEL BAIX LLOBREGAT FONTSANTA 2018

PROGRAMA D'ADOLESCENTS	<p>UNITAT FUNCIONAL CAS-CSMIJ Protocol intervenció conjunta CAS-CSMIJ Protocol instituts i EAPS avalat per Inspecció Protocol Serveis Socials i policia local Consulta, teràpia individual i familiar Formació Salut i Escola Xarxa d'Adolescents de Cornellà</p>
TERÀPIES GRUPALS	<p>TG per a problemes de consum d'alcohol i de cocaïna Sessions multi familiars Assistència del fills dels afectats TG de tabac Coordinació i assessorament amb professionals derivants</p>
PROGRAMA DE INTERVENCIÓ EN VIOLÈNCIA CONTRA LA PARELLA	<p>Detecció i intervenció terapèutica individual Derivació a recursos especialitzats Formació de professionals Participació en circuits municipals de VCP</p>
PROGRAMA DE SALUT	<p>Entrevistes d'educació sanitària Entrevistes de reducció de danys Detecció patologia orgànica i derivació Vacunació HB Intercanvi de xeringues Dispensació de preservatius Determinacions de drogues en orina Dispensació de medicaments diària</p>
PROGRAMA DE PREVENCIÓ I DE REINSERCIÓ SOCIAL	<p>Formació als professionals de les ABS en substitució de les Benzodiazepines per medicació amb baix perfil d'abús. Intervencions comunitàries Seguiment Programa Beveu Menys amb interconsulta amb ambulatoris. Intervencions escolars en coordinació amb el programa d'adolescents Compliment alternatiu de condemnes Atenció a tercer grau i secció Oberta PIRMI Seguiment casos d'EAIA Derivació a recursos específics per a drogodependent Assessorament sobre recursos normalitzats de la comunitat Entrevistes motivacionals</p>
PROGRAMA DE FORMACIÓ I DOCÈNCIA	<p>Conveni amb la Facultat de Psicologia, UB Conveni amb el Màster Cognitiu Social de la Facultat de Psicologia Conveni amb l' Escola de Treball Social Conveni amb l' Escola d'Infermeria de Bellvitge</p>

MEMÒRIA DEL CENTRE D'ATENCIÓ I SEGUIMENT DE LES DROGODEPENDÈNCIES DEL BAIX LLOBREGAT FONTSANTA 2018

	Formació en servei per a metges d'àrees bàsiques Docents del Màster d' Infermeria de Salut Mental, Fundació Sant Joan de Déu. Formació continuada dels professionals del servei.
PROGRAMA PILOT	Habitatge social per a persones en risc d'exclusió
ATENCIÓ PRIMÀRIA DE SALUT	Programa de coordinació i interconsulta amb Atenció primària de salut

2) Participació territorial

Acords	Si	No
Signatura Pacte Territorial	X	

Pacte Territorial 2017-2018

Objectiu 2017-2018	Dur a terme l'actualització dels metges de família dels EAP de referència en la substitució de benzodiazepines per medicaments ansiolítics amb baix perfil d'abús	Proposta 2017
Actuacions	Realitzar sessions d'actualització amb els professionals de medicina i infermeria dels EAP	1 - 3 sessions per equip
	Elaborar i facilitar als professionals material de suport relacionat amb el contingut de les intervencions i els criteris recomanats	Presentació estandarditzada en pptx
	Disposar d'informació actualitzada de la prescripció de benzodiazepines en el territori de referència	Manteniment del traspàs periòdic d'informació
	Seguiment anual de l'evolució de la prescripció de Benzodiazepines	Informe de resultats
Entitats implicades	SAP Centre, PAS	

Objectiu 2017-2018	Contribuir a la iniciativa de l'ASSIR per a la creació d'un protocol que faciliti l'atenció a ambdós serveis de dones gestants consumidores en base a la coordinació entre els serveis implicats: CAS, ABS, ASSIR i Servei Obstètric de l'hospital de referència de la zona	Proposta 2017
--------------------	---	---------------

MEMÒRIA DEL CENTRE D'ATENCIÓ I SEGUIMENT DE LES DROGODEPENDÈNCIES DEL BAIX LLOBREGAT FONTSANTA 2018

Actuacions	Disposar d'un protocol de comunicació i derivació de dones gestants consumidores d'ASSIR a CAS i CAS a ASSIR	Realització del protocol amb presentació estandarditzada en pptx
	Establir un espai de treball conjunt amb llevadores per facilitar la implementació del protocol	1 - 3 reunions anuals de coordinació i seguiment CAS - ASSIR
	Avaluar l'aplicació del protocol	Nombre de dones gestants derivades
Entitats implicades	SAP Centre, PAS, Hospital Sant Joan de Déu d'Esplugues.	

Objectius 2018	Dur a terme l'actualització dels metges de família dels EAP de referència en la substitució de benzodiazepines per medicaments ansiolítics amb baix perfil d'abús	Proposta 2018
Actuacions	Realitzar sessions d'actualització amb els professionals de medicina i infermeria dels EAP	1 - 3 sessions per equip si no es van realitzar l'any 2017
	Elaborar i facilitar als professionals material de suport relacionat amb el contingut de les intervencions i els criteris recomanats	Presentació estandarditzada en pptx
	Disposar d'informació actualitzada de la prescripció de benzodiazepines en el territori de referència	Manteniment del traspàs periòdic d'informació
	Seguiment anual de l'evolució de la prescripció de Benzodicepines	Informe de resultats
Entitats implicades	SAP Centre, PAS	

MEMÒRIA DEL CENTRE D'ATENCIÓ I SEGUIMENT DE LES DROGODEPENDÈNCIES DEL BAIX LLOBREGAT FONTSANTA 2018

Objectius 2018	Contribuir a la iniciativa de l'ASSIR per a la creació d'un protocol que faciliti l'atenció a ambdós serveis de dones gestants consumidores en base a la coordinació entre els serveis implicats: CAS, ABS , ASSIR i Servei Obstètric de l' hospital de referencia de la zona	Proposta 2018
Actuacions	Avaluar l'aplicació del protocol ja implementat de comunicació i derivació de dones gestants consumidores d'ASSIR a CAS i CAS a ASSIR	Nombre de dones gestants derivades
Entitats implicades	SAP Centre, PAS, Hospital Sant Joan de Déu d'Esplugues.	

Objectius 2018	Iniciar la coordinació CSMA, CAS, AP, ASSIR i Servei Obstètric de l' hospital de referencia per a l'atenció de dones gestants amb TM	Proposta 2018
Actuacions	Disposar d'uns acords de derivació de dones gestants amb TM	Inici de treball per a l'elaboració d'acords
Entitats implicades	SAP Centre, Fundació Orienta, Benito Menni CASM, Sagrat Cor Serveis de Salut Mental, Parc Sanitari Sant Joan de Deu, Hospital Sant Joan de Deu Esplugues.	

3) Prescripció

Recepta	Si	No
Utilització de recepta electrònica*	X	
% e receptes	97.22%	